

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра політології, історії і філософії

ЗАТВЕРДЖУЮ
в.о. завідувача кафедри

Світлана МАКАРЕЦЬ
«02» вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФІЛОСОФІЯ
(обов'язкова навчальна дисципліна)

освітньо-професійна програма Менеджмент підприємства
спеціальність 073 Менеджмент
галузьзнань 07 Управління та адміністрування
освітній ступінь бакалавр
Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та
інформаційних технологій

Полтава
2024 – 2025 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Філософія» для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Менеджмент підприємства спеціальності 073 Менеджмент.

Мова викладання – державна.

Розробник: Ігор УСАНОВ, доцент кафедри політології, історії і філософії, к.філос.н., доцент

«02» вересня 2024 року

Ігор УСАНОВ

Схвалена на засіданні кафедри політології, історії і філософії протокол від 02.09.2024 р. № 1

Погоджено гарантом освітньої програми Менеджмент підприємства «3» вересня 2024 року

Тетяна САЗОНОВА

Схвалено головою ради з якості вищої освіти спеціальності «Менеджмент» протокол від 3 вересня 2024 р. № 1

Тетяна САЗОНОВА

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти
Загальна кількість годин	90	
Кількість кредитів	3	
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова	
Рік навчання (шифр курс)	1 073МЕН бд 2024	1 073МЕН бз 2024
Семестр	1-й	1-й, 2-й
Лекції (годин)	16	4
Семінарські заняття (годин)	14	2
Самостійна робота (годин)	60	84
у т. ч. індивідуальне завдання (контрольна робота)	-	50
Форма семестрового контролю	залік	залік

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Оволодіти системою знань з філософії, які визначають загальне ставлення людини до світу крізь розуміння світоглядних, пізнавальних, ціннісних і соціальних проблем буття.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Передумовою для вивчення дисципліни є досягнуті результати навчально-пізнавальної діяльності повної загальної середньої освіти.

4. Компетентності

загальні:

ЗК 2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК 10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

фахові:

СК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

СК 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

5. Програмні результати навчання

РН02.Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

РН15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадськосвідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

РН16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

**Співвідношення програмних результатів навчання
із очікуваними результатами навчання**

Програмний результат навчання (визначений освітньою програмою)	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
PH02.Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.	Уміти визначати ціннісні орієнтири обумовлені філософським досвідом, культурним надбанням і науковими досягненнями та практично керуватися ними у професійному й повсякденному житті. Уміти поєднувати аксіологічні, аутопоезисні (самотворчі) та соціальні виміри для подолання як дискретної атомарності так й інтегративної масовості у розбудовах корпоративних форм професійної діяльності.
PH15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадськосвідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.	Розуміти базовий символізм особистісних відносин у полярному світі практикуючи дискурс толерантності у полікультурних соціальних зв'язках. Уміти розрізняти і толерантно ставитися до світоглядних позицій, що ґрунтуються на різних міфологічних та ідеологічних засадах для непротирічного досягнення особистісних і корпоративних цілей. Уміти використовувати філософський аналітичний інструментарій для узагальнення інформації та достовірних висновків, апелювати до традиційних і модерних мисленевих практик.
PH16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.	Уміти формулювати власну думку й аргументовано відстоювати особистісну позицію. Уміти узгоджувати власний досвід і фахові знання. Уміти популяризувати складні проблеми професійної діяльності. Уміти користуватися усталеними дискурсивними практиками, мати адаптацію до метанаративів та володіння діалогічними комунікативними формами.

6. Методи навчання і викладання

словесні (лекція, розповідь, пояснення, бесіда);
наочні (ілюстрування);
практичні (робота з навчально-методичною літературою, виконання практичних завдань);
методи формування пізнавальних інтересів (навчальні дискусії, метод використання життєвого досвіду);
методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності до навчання (роз'яснення мети вивчення предмета, висування вимог, заохочення, вказування на недоліки, зауваження);
комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання).

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Світогляд. Особливості філософського світогляду

Світогляд як форма самовизначення людини і як духовно-практичний спосіб освоєння світу. Основні структурні елементи світогляду, його типологія. Історичні світоглядні системи: космоцентрична, теоцентрична, антропоцентрична. Історичні типи світогляду: міфологічний, релігійний, науковий, філософський. Співвідношення філософії і світогляду. Роль та значення філософії в процесі самопізнання.

Предмет філософії та коло філософських роздумів. Структура філософського знання. Основні типи філософського знання. Філософія як складова частина духовної культури. Співвідношення філософії, науки та релігії. Основні функції філософії. Специфіка філософського осягнення дійсності. „Західна” і „східна” парадигми філософствування.

Тема 2. Антична філософія. Онтологія.

Антична філософія: від міфу до логосу. Характерні риси західної парадигми філософії. Докласичний період: натурфілософія Мілетська школа, Геракліт, Піфагор. Становлення античної діалектики. Філософські ідеї, Анаксагора, Демокріта. Софісти. Класичний еллінізм, Сократ. Сократівська критика софістичної філософії. Маєвтика Сократа і діалогічний принцип пізнання. Етичне ядро вчення Сократа Філософія Платона. Вчення Аристотеля.

Тема 3. Середньовіччя та філософія релігії

Поняття середньовічної філософії, її місце та роль в історії західної культури. Проблема співвідношення розуму та віри, філософії і релігії в середньовічній культурі. Патристика та філософія Августина Блаженного. Реалісти XII ст. – поняття добра, істини, справедливості. Позиція номіналізму. Дунс Скотт – відновлення зв'язку між матерією і духом. Середньовічний світогляд Тома Аквінський.

Тема 4. Новий час і філософії науки

Відродження – історичний процес ідейного і культурного розвитку. Антропоцентризм. Гуманізм. Натурфілософія М.Кузанського, М.Коперніка, Дж. Бруно, Г.Галілея. Утопічні проекти ренесансу (Т.Мор, Т.Кампанела). Прогресивні напрями філософії у Західній Європі. Експериментально-математичне природознавство. Гносеологія. Засновник емпіризму – англійський філософ Френсіс Бекон. Індукція – форма висновку. Джон Локк та його вчення про пізнання. Позиція дуалізму у творах Рене Декарта.

Критична філософія Канта. Основні властивості пізнання Філософія Гегеля. Поняття абсолютної ідеї. Діалектичні принципи. Історичний матеріалізм К.Маркса. Вчення про соціальноекономічні формації.

Тема 5. Некласична філософія XIX-XX ст.

Особливості неklasичної філософії. Вихідні принципи класичної і неklasичної філософії: їх взаємні переваги та недоліки. Філософські проблеми психоаналізу, концепція підсвідомого З.Фрейда та К.Юнга. Суть процесів сублимації та витіснення. Архетипи Юнга в казці Г.Х. Андерсена „Тінь” та Гоголя „Ніс”.

Перегляд класичного філософствування. Суть концепції «воля замість розуму» в неklasичній філософії. Ірраціоналізм А.Шопенгауера, «філософія життя» (Ф.Ніцше, А.Бергсон) і формування нової філософської парадигми. Нігілізм як етичний принцип Ф.Ніцше. Екзистенціалізм, основна проблематика. С.К'єркегор про три рівні самопізнання людини (естетичний, етичний, релігійний). Філософія абсурду А.Камю. Вчення про свободу і особистість Ж.П. Сартра.

Тема 6. Філософська думка в Україні

Особливості типу української філософської парадигми. Міфоепічний світогляд праукраїнського етносу (IXXІст.). Становлення християнського світогляду на Русі.

Слов'янські просвітителі Кирило і Мефодій. Творіння Феодосія Печерського. Гуманістичні ідеї вітчизняної філософії. Просвітницькі справи Скорини та Івана Федорова. Братські школи. КиєвоМогилянська Академія (1701-1818).

Г.Сковорода – родоначальник української класичної філософії. Українське Просвітництво. Академічна філософія в Україні XIX ст. Український романтизм (Гоголь, Костомаров, Шевченко, Куліш, Юркевич). Київська екзистенційна філософія XX ст. (Бердяєв, Шестов, Зеньківський). Українське філософське Відродження 60х років. Сучасна українська філософія в світовому контексті.

Тема 7. Філософія постмодерну

Основні економічні характеристики постіндустріального суспільства. Віртуалізація суспільства – радикальна трансформація способу існування Західної цивілізації.

Радикальна переоцінка культурних цінностей на рубежі XX ст. Розкол на масове та елітарне мистецтво. Нові нонкласичні категорії постсучасної естетики: абсурд, лабіринт, повсякденність, жорстокість, поняття тілесності, речі. Принципи постмодерністського світогляду: множинність, відкритість, карнавальність, розмитість тощо.

Тема 8. Філософія техніки та господарства

Техніка як фактор розвитку сучасної цивілізації. Еволюція взаємовідносин між наукою і технікою. Підкорення науки технікою. Техніка як самостійна реальність, як третя природа. Техніка у протиставленні природі, мистецтву, мові, усьому живому і людині.

Концепції технологічного детермінізму. Техніка і природа. Філософія комп'ютерної революції. Економізм. Модернізація виробництва спрямована на економічну симуляцію речей та починає домінувати над власне річчю і її реальними споживчими властивостями. Структурна революція ціни. Віртуалізація товарно – грошових відносин, зміни у сфері грошового обігу, їх майбутнє. Віртуалізація базових елементів економіки. Економічна симуляція речей та послуг. Головні напрямки розвитку постмодерного господарчого процесу.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма 073МЕН бд 2024				заочна форма 073МЕН бз 2024			
	усього	серед них			усього	серед них		
		л	с	с.р.		л	с	с.р.
Тема 1. Особливості філософського світогляду	10	2	2	6	16	4	2	12
Тема 2. Антична філософія. Онтологія.	12	2	2	8	10	-	-	10
Тема 3. Середньовіччя та філософія релігії	12	2	2	8	10	-	-	10
Тема 4. Новий час і філософії науки	12	2	2	8	10	-	-	10
Тема 5. Некласична філософія XIX-XX ст.	12	2	2	8	10	-	-	10
Тема 6. Філософська думка в Україні	12	2	-	8	10	-	-	10
Тема 7. Філософія постмодерну	12	2	2	8	12	-	-	12
Тема 8. Філософія техніки та господарства	8	2	2	6	12	-	-	12
у т. ч. індивідуальне завдання (контрольна робота)	-	-	-	-	50	-	-	50
Усього годин	90	16	14	60	90	4	2	84

8. Теми семінарських занять

Назва теми	Кількість годин	
	денна форма 073МЕН бд 2024	заочна форма 073МЕН бз 2024
Тема 1. Особливості філософського світогляду	2	2
Тема 2. Антична філософія. Онтологія.	2	-
Тема 3. Середньовіччя та філософія релігії	2	-
Тема 4. Новий час і філософії науки	2	-
Тема 5. Некласична філософія XIX-XX ст.	2	-
Тема 7. Філософія постмодерну	2	-
Тема 8. Філософія техніки та господарства	2	-
Разом	14	2

9. Теми самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин	
	денна форма 073МЕН_бд_2024	заочна форма 073МЕН_бз_2024
Тема 1. Особливості філософського світогляду	6	12
Тема 2. Антична філософія. Онтологія.	8	10
Тема 3. Середньовіччя та філософія релігії	8	10
Тема 4. Новий час і філософії науки	8	10
Тема 5. Некласична філософія XIX-XX ст.	8	10
Тема 6. Філософська думка в Україні	8	10
Тема 7. Філософія постмодерну	8	12
Тема 8. Філософія техніки та господарства	6	12
Разом	60	84

10. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувача вищої освіти має сприяти закріпленню теоретичного матеріалу та практичних навичок. Цей вид роботи реалізується шляхом самостійного виконання здобувачем вищої освіти заочної форми здобуття освіти індивідуального завдання в позааудиторний час: контрольної роботи.

11. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю програмних результатів навчання
РН02.Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.	Поточний контроль: виконання завдань на семінарських заняттях; виконання завдань самостійної роботи; розв'язування тестів Семестровий контроль: залік
РН15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадськовідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.	Поточний контроль: виконання завдань на семінарських заняттях; виконання завдань самостійної роботи; розв'язування тестів Семестровий контроль: залік
РН16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.	Поточний контроль: виконання завдань на семінарських заняттях; виконання завдань самостійної роботи; розв'язування тестів Семестровий контроль: залік

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за запланованим результатом навчання.

Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та досягнення програмних результатів навчання.

Забезпечення об'єктивності оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом застосування накопичувальної системи нарахування балів оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з кожної теми освітнього компоненту впродовж семестру та достовірної фіксації результатів оцінювання у журналі обліку аудиторної навчальної роботи. Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно навчального плану: залік.

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Денна форма здобуття освіти

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Опитування на семінарських заняттях	Виконання навчальних (практичних) завдань Написання реферату	Виконання завдань самостійної роботи	Розв'язування тестів	
Тема 1. Особливості філософського світогляду	5		5		10
Тема 2. Антична філософія. Онтологія.	5		5		10
Тема 3. Середньовіччя та філософія релігії	5		5		10
Тема 4. Новий час і філософії науки	5		5		10
Тема 5. Некласична філософія XIX-XX ст.	5		5		10
Тема 6. Філософська думка в Україні	-		5		5
Тема 7. Філософія постмодерну	5		5		10
Тема 8. Філософія техніки та господарства	5		10	5	15
Разом	35	10	40	15	100

Заочна форма здобуття освіти

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				
	Опитування на семінарських заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Контрольна робота	Розв'язування тестів	Разом
Тема 1. Особливості філософського світогляду	5	5		15	25
Тема 2. Антична філософія. Онтологія.	-	5		5	
Тема 3. Середньовіччя та філософія релігії	-	5		5	
Тема 4. Новий час і філософії науки	-	5		5	
Тема 5. Некласична філософія XIX-XX ст.	-	5		5	
Тема 6. Філософська думка в Україні	-	5		5	
Тема 7. Філософія постмодерну	-	5		5	
Тема 8. Філософія техніки та господарства	-	5		5	

Індивідуальне завдання (контрольна робота)			40		40
Разом	5	40	40	15	100

Шкала та критерії оцінювання опитування на семінарських заняттях

К-сть балів	Критерії оцінювання
5	Здобувач вищої освіти ґрунтовно й послідовно викладає вивчений навчальний матеріал з розумінням фундаментальних принципів буття людини, природи, суспільства, соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей; демонструє вміння критично мислити у сфері пізнавальної діяльності; обґрунтовує власні думки; ефективно працює з інформацією, застосовує теоретичні знання при вирішенні практичних питань і ситуацій, наводить необхідні приклади, аргументує їх; активно співпрацює з колегами, бере участь у дискусіях, диспутах; дотримується мовних та мовленнєвих норм сучасної літературної мови. Демонструє високий рівень опанування РН.
4	Здобувач вищої освіти ґрунтовно й послідовно викладає вивчений навчальний матеріал, з розумінням фундаментальних принципів буття людини, природи, суспільства, соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, але припускається незначних помилок, які самостійно виправляє після зауважень викладача; демонструє вміння критично мислити у сфері пізнавальної діяльності, ефективно працює з інформацією, застосовує теоретичні знання при вирішенні практичних питань і ситуацій з допомогою викладача, наводить необхідні приклади, аргументує їх; співпрацює з колегами, бере участь у дискусіях, диспутах; дотримується мовних та мовленнєвих норм сучасної літературної мови. Демонструє середній рівень опанування РН.
3	Здобувач вищої освіти виявляє знання і розуміння фундаментальних принципів буття людини, природи, суспільства, соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, але демонструє знання навчального матеріалу не досить повно, не завжди глибоко і переконливо обґрунтовує власні думки; демонструє вміння критично мислити у сфері пізнавальної діяльності, з інформацією працює не ефективно, пов'язує теоретичний матеріал з практичними вміннями лише з допомогою викладача; співпрацює з колегами та участь у дискусіях, диспутах бере не охоче; присутні помилки у мовленнєвому оформленні відповіді. Демонструє достатній рівень опанування РН.
2	Здобувач вищої освіти виявляє часткові знання і розуміння фундаментальних принципів буття людини, природи, суспільства, соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, демонструє знання навчального матеріалу фрагментарно слабо обґрунтовує власні думки; демонструє вміння критично мислити у сфері пізнавальної діяльності з допомогою викладача, з інформацією працює не ефективно, пов'язує теоретичний матеріал з практичними вміннями лише з підтримкою викладача; співпрацює з колегами та участь у дискусіях, диспутах бере не охоче; присутні помилки у мовленнєвому оформленні відповіді. Демонструє низький рівень опанування РН.
1-0	Здобувач вищої освіти не виявляє знань більшої частини навчального матеріалу, не завжди розуміє фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства, соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, допускає суттєві помилки, що можуть спотворювати зміст питань; не демонструє вміння критично мислити у сфері пізнавальної діяльності; не вміє глибоко і переконливо обґрунтовувати власні думки, з інформацією працює не ефективно, відчуває труднощі під час добору прикладів та поєднання теорії з практичними навичками;

	співпрацює з колегами неохоче, допускає помилки у мовленнєвому оформленні відповіді, або не відповідає та не працює на занятті, що унеможлиблює визначення рівня опанування РН.
--	---

Шкала та критерії оцінювання написання реферату

К-сть балів	Критерії оцінювання
7-10	Виконані всі вимоги до написання і захисту реферату; визначена проблема й обгрунтована її актуальність; зроблений аналіз різних поглядів на проблему науковців; сформульовані чіткі завдання дослідження; логічно викладена власна позиція; зміст реферату відповідає темі, що розкрита повністю; сформульовані висновки відповідно до завдань; витриманий обсяг реферату; дотримані вимоги до зовнішнього оформлення; дані правильні відповіді на додаткові питання; демонструє ефективну роботу з інформацією: добирає необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізує й інтерпретує її, впорядковує, класифікує й систематизує, в процесі доповіді демонструє високий рівень розуміння фундаментальних принципів буття людини, природи, суспільства, вміння критично мислити у сфері професійної діяльності. Здобувач демонструє високий рівень опанування РН.
5-7	Основні вимоги до реферату і його захисту виконані, але при цьому допущені деякі недоліки; не обгрунтовано актуальність проблеми, висновки не чіткі; наявні певні неточності у викладенні матеріалу; вимоги щодо оформлення реферату дотримані; демонструє ефективну роботу з інформацією: добирає необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізує й інтерпретує її, впорядковує, класифікує й систематизує, але на додаткові питання дані неповні відповіді; здобувач вищої освіти в процесі доповіді демонструє середній рівень розуміння фундаментальних принципів буття людини, природи, суспільства, вміння критично мислити у сфері професійної діяльності. Здобувач демонструє середній рівень опанування РН.
2-4	Є істотні відступи від вимог до реферування, зокрема: тема розкрита лише частково; допущені фактичні помилки в змісті реферату або при відповіді на додаткові питання; висновки відсутні; з інформацією працює не ефективно, здобувач вищої освіти в процесі доповіді демонструє достатній рівень фундаментальних принципів буття людини, природи, суспільства, вміння критично мислити у сфері професійної діяльності. Здобувач демонструє низький рівень опанування РН.
0-1	Реферативна робота не відповідає вимогам до написання, здобувач вищої освіти в процесі доповіді демонструє низький рівень розуміння фундаментальних принципів буття людини, природи, суспільства, вміння критично мислити у сфері професійної діяльності, робота з інформацією не ефективна, або реферативна робота невиконана. Все зазначене унеможлиблює визначення рівня опанування РН.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

К-сть балів	Критерії оцінювання
5	Виконані завдання самостійної роботи свідчать про те, що здобувач вищої освіти якісно засвоїв матеріал, досконало використовує базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної науки; уміло застосовує набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань. Завдання самостійної роботи з теми виконані відповідно до методичних рекомендацій у повному обсязі, без помилок. Здобувач демонструє високий рівень опанування РН.
4	Виконані завдання самостійної роботи свідчать про те, що здобувач вищої освіти добре засвоїв матеріал, належним чином використовує базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної науки; застосовує набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань. Завдання самостійної роботи з теми виконані відповідно до методичних рекомендацій у повному обсязі, але наявні незначні помилки. Здобувач демонструє середній рівень опанування РН.
3	Виконані завдання самостійної роботи свідчать про те, що здобувач вищої освіти достатньо засвоїв матеріал, але не досконало використовує базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної науки; невміло застосовує набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань. Завдання самостійної роботи з теми виконані не відповідно до методичних рекомендацій і не в повному обсязі. Здобувач демонструє задовільний рівень опанування РН.
2	Виконані завдання самостійної роботи свідчать про те, що здобувач вищої освіти засвоїв необхідний матеріал вибірково, недостатньо використовує базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної науки; має труднощі при застосуванні набутих теоретичних знань при розв'язанні практичних завдань. Завдання самостійної роботи з теми виконані не всі або механічно. Здобувач демонструє низький рівень опанування РН.
1-0	Виконані завдання самостійної роботи свідчать про те, що здобувач вищої освіти засвоїв необхідний матеріал фрагментарно, хоча при цьому належним чином використовує базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної науки; виникають труднощі при застосуванні набутих теоретичних знань при розв'язанні практичних завдань. Завдання самостійної роботи з теми виконані не всі або мають суттєві помилки / Завдання самостійної роботи не виконані, або виконані повністю неправильно. Все зазначене унеможливує визначення рівня опанування РН.

Контрольна робота для заочної форми здобуття освіти

К-сть балів	Критерії оцінювання
31-40	Контрольна робота показує, що здобувач вищої освіти належно володіє гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями; формулює ідеї, концепції з метою використання у професійній діяльності, також містить відповіді на усі питання, в яких навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі; відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки. На високому рівні демонструються навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства. Здобувач демонструє високий рівень опанування РН.
21-30	Контрольна робота показує, що здобувач вищої освіти добре володіє гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями; достатньо добре формулює ідеї, концепції з метою використання у професійній діяльності, також містить відповіді, в яких відтворюється значна частина навчального

	матеріалу; З.в.о. виявляє знання і розуміння основних положень з навчальної дисципліни, може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. З.в.о. на достатньому рівні демонструє навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства. Здобувач демонструє середній рівень опанування РН.
11-20	Контрольна робота показує, що здобувач вищої освіти задовільно володіє гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями; лише за допомоги вкладача формулює ідеї, концепції які можуть використовуватися у професійній діяльності, також містить відповіді в яких відтворюються основні положення навчального матеріалу, але відсутній висновок, наявні у незначній кількості фактичні помилки. на задовільному рівні демонструє навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства. Здобувач демонструє задовільний рівень опанування РН.
1-10	Контрольна робота показує, що здобувач вищої освіти фрагментарно володіє гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями; не достатньо ясно формулює ідеї, концепції які можуть використовуватися у професійній діяльності, також містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу; відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення. З.в.о. на низькому рівні демонструє навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства. Здобувач демонструє низький рівень опанування РН.
0	Контрольна робота показує, що здобувач вищої освіти не достатньо володіє гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями; може сприймати, але не формулює ідеї, концепції які можуть використовуватися у професійній діяльності, у роботі питання не розкриті або висвітлені неправильно, з грубими помилками. З.в.о. не демонструє навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства. Все зазначене унеможливорює визначення рівня опанування РН.

Розв'язування тестів (50)

Кількість балів	Критерії оцінювання
0–15	за кожен правильну відповідь – 0,3 балів

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачене при вивченні навчальної дисципліни (за потреби)

Ноутбук, під'єднаний до мережі Internet, хмарні додатки Google, веб-браузери, мережа Wi-Fi, мультимедійне обладнання (проектор, екран). Електронний репозитарій ПДАУ (<https://dspace.pdau.edu.ua>), АСУ ПДАУ (<https://asu.pdau.edu.ua>), електронний ресурс на платформі LMS Moodle (<https://moodle.pdau.edu.ua>)

13. Політика навчальної дисципліни

- *щодо термінів виконання та перескладання*: при недотриманні термінів виконання завдань здобувач вищої освіти може доздати їх з узгодженням та дозволу викладача. Здобувачу вищої освіти, який одержав під час екзаменаційної сесії незадовільну оцінку (FX) або не був допущений до семестрового контролю, дозволяється ліквідувати підсумкову академічну заборгованість. Термін ліквідації підсумкової академічної заборгованості встановлює деканат, але зазвичай не довше, ніж два тижні після початку наступного навчального семестру. Особливості перескладання регламентовані «Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті»;

- *щодо академічної доброчесності*: здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись вимог чинних нормативних документів стосовно академічної доброчесності, дотримуватись академічної чесності і етичної поведінки в освітньому середовищі. Вона передбачає: впровадження принципів чесності, прозорості і незалежності; діяти у навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики; вміти давати моральну оцінку власним вчинкам, співвідносити їх із моральними та професійними нормами. Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету;

- *щодо відвідування занять*: відвідування лекційних і семінарських занять здобувачами вищої освіти є обов'язковим; відмітка про відвідування занять здійснюється в журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача;

- *щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти*: на здобувачів вищої освіти поширюється право на визнання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах (Prometheus, Coursera, ВУМ online, EdEra тощо). Особливості неформального / інформального навчання та процедури перезарахування їх як освітнього компонента або його частини регламентовані «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету»;

- *щодо оскарження результатів оцінювання*: після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. У разі неможливості спільного врегулювання ситуації здобувач вищої освіти має право оскаржити результати контрольних заходів. Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Порядок оскарження результатів оцінювання здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті»..

14. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Актуальні проблеми філософії XX–XXI століть : навч. посібник / І. В. Карівець, В. Л. Петрушенко, С. М. Повторева та ін.; за заг. ред. д-ра філос. наук І. В. Карівця. Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2021. 240с.

2. Баранник М. В. Лекції з філософії : навч. посіб. Київ : Вид-во Ліра, 2022. 166 с.

3. Вступ до філософії : конспект лекцій / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад. : Новіков Б. В., та ін. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 114 с. URL : <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/48432>

4. Вступ до філософії. Методичні рекомендації для підготовки з дисципліни для заочної форми навчання: навч. посіб. / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад. : Зуєв В. М., та ін. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. 139 с. URL : <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/66695>

5. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Філософія : підручник. 3-тє видання. Київ : Вид-во Право, 2020. 432 с.

6. Дахній А. Нариси історії західної філософії XIX – XX ст. : навчальний посібник. Львів : ЛНУ імені І. Франка, 2022. 486 с.

7. Усанов І.В., Усанова Л.А. Суперечності суспільства знань: освітні трансформації та виклики. *Філософські обрії*. Наук.-теорет. журн. / Ін-т філософії імені Г. С. Сковороди НАН України, Полтав. нац. пед. ун-т імені В.Г. Короленка. Вип. 47. К. ; Полтава, 2023. С. 51-60. URL : <http://philosobr.pnpu.edu.ua/article/view/282550/279255>

Допоміжні

1. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Філософія : навч. посіб. для підготовки до заліку та іспиту. Харків : Право, 2021. 136 с.

2. Єрмоленко В. Плинні ідеології. Ідеї та політика в Європі XIX–XX століть. Київ : Дух і Літера, 2022. 480 с.

3. Медовз Д. Мистецтво мислити системно. Розв'язання проблем від особистого до глобального масштабу. Київ : Vivat, 2023. 304 с.

4. Платон. Діалоги. Пер. з давньогрецької Й. Кобів, Ю. Мушак. Харків : Фоліо, 2022. 352 с.

5. Препотенська М. Homo urbanus : феномен людини мегаполісу. Дніпропетровськ: Вид. Середняк Т. К. 2024, 420 с.

6. Усанов І. В. Усанова Л. А. Екзистенційний вимір маргінальності. *Вісник Львівського університету*. Серія філос.-політолог. студії. Львів : 2023 р. Випуск 50, с. 119–125 URL: http://fps-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/50_2023/16.pdf

7. Усанов І. В. Усанова Л. А. Політика мережевих ідентичностей. *Актуальні проблеми філософії та соціології*. Одеса: Національний університет «Одеська юридична академія». Одеса : 2023. № 44 С. 66 – 70. URL : http://apfs.nuoua.od.ua/archive/44_2023/13.pdf

8. Філософія науки : підручник / О. П. Дзьобань ; ДНУ «Ін-т інформації, безпеки і права Нац. академії прав. наук України». К. ; Одеса : Фенікс, 2024. 516 с.

9. Фукуяма, Френсіс. Ідентичність. Потреба в гідності й політика скривдженості. Київ : Наш Формат, 2020. 192 с.

10. Усанов І. В. Філософія : опорний конспект лекцій для студентів усіх напрямів підготовки за КМСОНП ПУЕТ / І. В. Усанов. Полтава : ПУЕТ, 2014. 262 с. URL: <http://www.tourism.puet.edu.ua/files/lic2016bac/fs3.pdf>

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека ім. В. Вернадського. URL : <http://www.nbuiv.gov.ua>

2. Електронна бібліотека Інституту філософії імені Г.С. Сковороди НАН України. URL : <https://filosof.com.ua/>

3. Підручники для студентів. Серія Філософія. URL : <https://westudents.com.ua/predmet/34-f%D1%96losof%D1%96ya.html>

4. Філософські обрії. Науковий журналі. URL : <http://philosobr.pnpu.edu.ua/>

5. Найвидатніші філософи світу та України. URL : <http://philsci.univ.kiev.ua/biblio/dict.html>